

Wstęp

Język jest tworem żywym, ciągle się przeobrażającym. Reaguje bowiem na zmieniającą się rzeczywistość, dostosowuje się do warunków życia i potrzeb komunikacyjnych jego użytkowników. Tempo życia uległo wyraźnemu zwiększeniu, szukamy również sposobów na przyspieszenie komunikacji. Niestety, tak jak w życiu, tak i w języku często zbyt duży pośpiech łączy się z niedbałością. Z drugiej strony, chociaż popełniamy błędy językowe, zzymamy się nieraz, gdy dostrzegamy je u innych, zwłaszcza u osób, którym – w powszechnym przekonaniu – nie powinny się przydarzyć.

Konieczne jest zatem budowanie świadomości językowej i kształtowanie kultury języka. Dbałość o poprawność i sprawność językową to jedno z najważniejszych zadań współczesnej szkoły. Nie należy ono jednak do łatwych. Wymaga przede wszystkim od nauczycieli dużej sprawności językowej. Każdy, kto traktuje język jako wartość, powinien w razie jakichkolwiek wątpliwości wertować poradniki i słowniki w poszukiwaniu poprawnych form i aktualizować swoją wiedzę.

Istotną kwestią jest efektywne nauczanie kultury języka, czyli takie przekazanie wiedzy, taki dobór ćwiczeń, takie metody prowadzenia lekcji, które będą atrakcyjne dla uczniów, rozbudzą ich zainteresowanie językiem i uwrażliwią na niego, wyposażą nie tylko w wiedzę, ale przede wszystkim zwiększą sprawność i poprawność językową uczniów. Nauka o języku nie może zatem odbywać się okazjonalnie. Należy troszczyć się o język i zwracać uwagę na niego podczas każdego kontaktu z drugim człowiekiem.

Książka zawiera wybrane propozycje takiego nauczania. Składa się z krótkiej części teoretycznej, która powstała z myślą o usystematyzowaniu istotnych zagadnień dotyczących kultury języka. Treści te mogą być wykorzystane jako notatki do podyktowania uczniom. Przedstawione zostały różnorodne ćwiczenia doskonalące styl, poprawność gramatyczną i sprawność językową oraz scenariusze lekcji, poświęcone poznaniu i doskonaleniu różnych form wypowiedzi. Łączą one naukę o języku z nauką o literaturze. Proponujemy metody aktywizujące, takie jak: myślenie obrazami, gwiazda pytań, rybi szkielet, myślone kapelusze, dyskusja za i przeciw, tunel myśli, fabuła z kubka. Za zasadne uznałyśmy zamieszczenie przykładów różnych form wypowiedzi, aby ułatwić analizę charakterystyki, opisów, listu, rozprawki i przemówienia. Dodatkowo przedstawiłyśmy wykaz częstych błędów językowych oraz spis przydatnych konstrukcji łacińskich. Wykorzystany materiał to lektura proponowana w podstawie programowej dla gimnazjum, jednak publikacja nadaje się również do wykorzystania przez nauczycieli i uczniów szkół podstawowych oraz ponadgimnazjalnych.

W naszym zamierzeniu publikacja ma być inspiracją do większego zainteresowania językiem i nauką o języku.

Pamiętajmy, im sprawniejszy język, tym łatwiejszy i efektywniejszy kontakt z innymi ludźmi. Praca nad językiem jest zatem pracą nad intelektem!

Autorki

Szanownych Czytelników informujemy, że na pytania związane z tematyką *Trzymaj styl. Praktyczna nauka poprawnej polszczyzny* odpowiedzą autorki publikacji – www.wydped.com.pl/kontakt.php